অধ্যায় ৭ ঃ অসমীয়া সংস্কৃতিলৈ তিব্বত-বর্মীয় ভাষীৰ অৱদান

অধ্যায় গাঁথনি

৭.১ উদ্দেশ্য
৭.২ পৰিচয়
৭.৩ তিব্বত-বর্মীয় ভাষিক গোষ্ঠীসমূহৰ চমু পৰিচয়
৭.৪ অসমীয়া সংস্কৃতিলৈ তিব্বত-বর্মীয়সকলৰ অৱদান
৭.৪.১ মৌখিক সাহিত্য
৭.৪.২ ভৌতিক সাহিত্য
৭.৪.৩ সামাজিক লোকাচাৰ
৭.৪.৪ লোক-পৰিৱেশ্য কলা
৭.৪.৫ ভাষা-সাহিত্য আৰু অন্যান্য দিশত অৱদান
৭.৫ অধ্যায়টিৰ পৰা আমি কি শিকিলোঁ
৭.৬ অধিক জানিবলৈ
৭.৭ অগ্রগতিৰ খতিয়ান (কেৱল ৰূপৰেখা)
৭.৮ আৰ্হি প্রশ্ন

৭.১ উদ্দেশ্য

এই অধ্যায়টি অধ্যয়ন কৰি আপুনি—

- তিব্বত-বর্মীয়সকল কোন আৰু ক'ৰ পৰা আহিছিল সেই বিষয়ে জানিব পাৰিব
- অসমীয়া সংস্কৃতিত তিব্বত-বর্মীয়সকলৰ প্রভাৱ সম্পর্কে জানিব পাৰিব
- অসমীয়া লোকসংস্কৃতিৰ কোনবোৰ দিশত তিব্বত-বর্মীয়সকলৰ অৱদান আছে সেই বিষয়ে বিতংকৈ জানিব পাৰিব
- অসমীয়া সংস্কৃতিৰ লগত তিব্বত-বর্মীয় সংস্কৃতিৰ সমন্বয়ৰ বিষয়েও সম্যক ধাৰণা লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হ'ব।

৭.২ পৰিচয়

ইয়াৰ আগৰ অধ্যায়ত অসমীয়া সংস্কৃতিলৈ অষ্ট্রিকসকলে আগবঢ়োৱা অৱদানৰ বিষয়ে জানিলে। এই অধ্যায়টিত আপুনি অসমীয়া সংস্কৃতিলৈ তিব্বত-বর্মীয়সকলে আগবঢ়োৱা অৱদানৰ বিষয়ে জানিব পাৰিব। পাঠটোৰ শিৰোনাম *অসমীয়া সংস্কৃতিলৈ তিব্বত বর্মীয় ভাষীৰ অৱদান*। ইয়াৰ অধ্যয়নে আপোনাক তিব্বত-বর্মীয় ভাষীৰ অন্তর্গত বিভিন্ন জনসমুদায়ে অসমীয়া সংস্কৃতিকনো কিদৰে সমৃদ্ধ কৰিছিল তাৰ লেখ পাব।

অসমীয়া ভাষা-সাহিত্য-সমাজ-সংস্কৃতি সদৌ অসমবাসীৰ সামূহিক জীৱন-যাপন আৰু সহাৱস্থানৰ এক যুগমীয়া পৰিণতি। অসমীয়া সংস্কৃতি বোলোতে কোনো এক স্বকীয় ধাৰালৈ হঠাতে আঙুলিয়াই দিব নোৱাৰি। বিভিন্ন জাতি-উপজাতিৰ সংমিশ্রণৰ ফলস্বৰূপে বাৰে ৰহণীয়া অসমীয়া সংস্কৃতিৰ জন্ম হৈছে। প্রাচীন কালৰে পৰা বিভিন্ন সময়ত বিভিন্ন জাতিৰ লগত সংমিশ্রিত হোৱা আচাৰ-বিচাৰ, দৃষ্টিভঙ্গী, আদর্শ আদিৰ সংহতিৰ ফলত উদ্ভৱ হোৱা এক সংমিশ্রিত সংস্কৃতি বুলি কোৱাৰ থল আছে। এই সংস্কৃতিত প্রধানকৈ আর্য্য আৰু অনার্য্যসকলৰ প্রভাৱ পৰাটো পৰিলক্ষিত হয়। অসমীয়া সংস্কৃতিত জনজাতীয় সংস্কৃতিৰ প্রভাৱ এক বহল পৰিসৰৰ আলোচনাৰ বা অধ্যয়নৰ বিষয়। প্রাচীন কালৰ পৰাই অসমলৈ ব্রহ্মদেশ, ইন্দোচীন, তিব্বত, হিমালয়ৰ পাদদেশ তথা চীন দেশৰ পৰা বিভিন্ন প্রজাতিৰ লোকৰ প্রব্রজন হৈ আহিছে। এওঁলোক অসমলৈ আহি নিজস্ব সংস্কৃতিৰে অসমৰ থলুৱা লোকৰ লগত সন্মিলিত হৈছিল। প্রতিটো পদক্ষেপতে অসমীয়া লোকসকলৰ লগত তেওঁলোকৰ সংস্কৃতিও মিলি গ'ল।

৭.৩ তিব্বত-বর্মীয় ভাষিক গোষ্ঠীসমূহৰ চমু পৰিচয়

অসমত তিব্বত-বর্মীয় ভাষাগোষ্ঠীৰ মানুহ সর্বাধিক। এই লোকসকল আদিতে হোৱাংহো আৰু ইয়াংচিকিয়াং নদীৰ ওচৰৰ চীন দেশৰ উত্তৰ-পশ্চিম অঞ্চলৰ বাসিন্দা আছিল বুলি কোৱা হয়। তাৰ পৰা তেওঁলোকৰ এটা দলে এসময়ত দক্ষিণলৈ প্রব্রজন কৰি ব্রহ্মদেশৰ (বর্তমানৰ ম্যানমাৰ) উত্তৰাঞ্চলত উপনীত হয়। ইয়াৰ পৰা তেওঁলোকৰ এটা দলে হিমালয়ৰ নামনি অঞ্চলেৰে পশ্চিমলৈ গতি কৰে। এই দলৰে কোনো লোকে পিছত অসমলৈ গতি কৰে।

তিব্বত-বর্মীয় ভাষিক গোষ্ঠীক প্রধানকৈ চাৰিটা শাখাত ভাগ কৰা হয়— তিব্বতী, হিমালয়ী, উত্তৰ অসম আৰু অসম বর্মী। তিব্বতী আৰু হিমালয়ী শাখাৰ লোকৰ সংখ্যা অসমত তাকৰ। উত্তৰ অসম শাখাৰ অঁকা (হ্রুচু), ডফলা (নিচি), আবৰ (আদী), মিৰি (মিচিং) ইত্যাদিয়েই প্রধান। অসম-বর্মীৰ বড়ো-নগা আৰু কুকি-চীন দুটা শাখা। বড়োৰ ভিতৰত বড়ো, কছাৰী, লালুং, তিৰা, মেচ, চুতীয়া, ৰাভা, গাৰো ইত্যাদি অন্যতম। নগা শাখাৰ ভিতৰত আও, আঙ্গামী, লোঠা, ছেমা, নক্তে, ৰাংচু ইত্যাদি ভিন্ ভিন্ উপজাতিৰ নগাসকল পৰে। বড়ো-নগাৰ মাজতে কার্বি বা মিকিৰসকল পৰে। কুকি চীন শাখাৰ মেইতেই (মণিপুৰী) লুলু-কোচিন বা চিংফৌ ইত্যাদি।

অসমত তিব্বত-বর্মীয় শাখাৰ মিচিং লোকসকল বর্তমান তিনিচুকীয়া, ডিব্রুগড়, শিৱসাগৰ, যোৰহাট, গোলাঘাট, শোণিতপুৰ, লখিমপুৰ, ধেমাজি জিলাত বসবাস কৰি আছে। তিব্বত-বর্মীয় শাখাৰ গাৰোসকল বর্তমান অসমৰ কামৰূপ, গোৱালপাৰা, খাছীয়া পাহাৰত বসবাস কৰা দেখা যায়। বর্তমান অসমৰ লখিমপুৰ, ধেমাজি, তিনিচুকীয়া, ডিব্রুগড়, শিৱসাগৰ, গোৱালপাৰা, যোৰহাটত সোণোৱাল-কছাৰীসকলে বসবাস কৰি আছে। জনসংখ্যাৰ ফালৰ পৰা অসমৰ জনজাতিসকলৰ ভিতৰত তৃতীয় বৃহৎ জনগোষ্ঠী তিৰা বা লালুং জনজাতিৰ লোকসকল বর্তমান অসমৰ নগাঁও, কামৰূপ, উত্তৰ লখিমপুৰ, মৰিগাঁও, ধেমাজি, কার্বি আংলং আদি বিভিন্ন ঠাইত বসবাস কৰি আছে। কার্বিসকল বর্তমান অসমৰ কার্বি আংলং জিলাৰ উপৰিও নলবাৰী, মৰিগাঁও,

কামৰূপ, শোণিতপুৰ, গোৱালপাৰা, উত্তৰ লখিমপুৰ, উত্তৰ কাছাৰ আৰু কাছাৰ জিলাত বসবাস কৰি আছে। তিব্বত-বর্মীয়সকলৰ প্ৰধান ভাষিক গোষ্ঠী বড়ো-কছাৰীসকল অসমৰ ব্ৰহ্মপুত্ৰ উপত্যকাৰ কাছাৰ জিলা, ত্ৰিপুৰা আৰু উত্তৰ বংগ, দক্ষিণ নেপালত বাসস্থান আছে। এওঁলোকে নিজকে প্ৰকৃতিৰ সন্তান হিচাপে মানি লৈছিল, সেয়ে অধিকাংশই পর্বত-পাহাৰ, নদীৰ পাৰত বাস কৰি আছে। ৰাভাসকলে ঘাইকৈ অসমৰ কামৰূপ, গোৱালপাৰা, দৰং আৰু গাৰোপাহাৰ এই চাৰিখন জিলাতেই বাস কৰে।

ৰাভাসকলৰ নিজস্ব এটা ভাষাও আছে। ৰাভাসকলৰ ভাগ কেইবাটাও— ৰংদানী, পাতি, মাইটোৰী, বিটলিয়া, হানা, চোঙা, টোটলা, দাহুৰি, মদাহী ইত্যাদি।

তিব্বত-বর্মীয় ভাষিক গোষ্ঠীৰ আন লোকসকলো অসমৰ ভিন্ন ভিন্ন ঠাইত সিঁচৰতি হৈ আছে। নৃত্যত্ত্বিক জাতি-গোষ্ঠীৰ বিচাৰত অসমৰ তিব্বত-বর্মীয় ভাষিক গোষ্ঠীৰ লোকসকলক মঙ্গোলীয় গোষ্ঠীত ধৰা হয়।

৭.৪ অসমীয়া সংস্কৃতিলৈ তিব্বত-বর্মীয়সকলৰ অৱদান

সংস্কৃতিৰ এটা উল্লেখযোগ্য বিশেষত্ব হৈছে ই সমন্বয়ৰ প্ৰৱণতা প্ৰকাশ কৰে। বিভিন্ন জাতি-উপজাতিৰ সংমিশ্ৰণেই হ'ল অসমীয়া জাতি। সেয়ে ক'ব পাৰি যে বিভিন্ন জাতি-উপজাতিৰ সংস্কৃতিৰ সংমিশ্ৰণেই হ'ল অসমীয়া সংস্কৃতি। এই ক্ষেত্ৰত বিৰিঞ্চি কুমাৰ বৰুৱাই এঠাইত লিখিছে— "আধুনিক অসমীয়া সংস্কৃতি ঘাইকৈ আর্য্য সংস্কৃতিৰ ওপৰত কেন্দ্ৰ কৰি গঢ় লৈছে। অৱশ্যে আর্য্য সংস্কৃতিৰ বাহিৰেও বিভিন্ন জনজাতিয়ে যুগে যুগে অসমীয়া সংস্কৃতিক বিশেষভাৱে পৰিপুষ্টি কৰিছে।"

অসমৰ বর্ণিল সংস্কৃতিত এটা উল্লেখনীয় ভাষিক গোষ্ঠী হ'ল— তিব্বত-বর্মীয় ভাষা-গোষ্ঠীৰ লোকসকল। অসমীয়া সংস্কৃতিৰ ভেটি নির্মাণৰ ক্ষেত্ৰত অসমত বাস কৰা তিব্বত-বর্মীয় ভাষিক গোষ্ঠীৰ লোকসকলৰ অৱদান এক উল্লেখনীয় দিশ। অসমৰ মুঠ জনসংখ্যাৰ অধিক সংখ্যক অধিবাসীসকল হ'ল তিব্বত-বর্মীয় ভাষিক গোষ্ঠী লোকসকল।

অসমীয়া সংস্কৃতিৰ প্ৰায় সকলো ক্ষেত্ৰতেই, যেনে— ভাষা, ধর্মীয় ৰীতি-নীতি, সামাজিক ৰীতি-নীতি, উৎসৱ-পার্বণ, সাজ-পাৰ, খাদ্যাভ্যাস, নৃত্য-গীত আদিত তিব্বত-বর্মীয় প্ৰভাৱ বা অৱদান দেখা যায়। আদিতে অসমীয়া সংস্কৃতিত তিব্বত-বর্মীয় লোকৰ প্ৰভাৱ বেছি আছিল যদিও কালক্ৰমত ই ক্ৰমান্বয়ে আর্য্যাকৰণ প্ৰক্ৰিয়াৰ (Aryanization) আর্য্য সংস্কৃতিৰ ফাললৈ ধাৱমান হয়। অসমীয়া ভাষাৰ ধ্বনিতত্ত্ব, ৰূপতত্ত্ব আদিৰ আৰম্ভ কৰি সমাজ আৰু সংস্কৃতিৰ প্ৰতিটো পদক্ষেপতে এই তিব্বত-বর্মীয় লোকসকলৰ উপাদানসমূহে ঐতিহাসিক সমন্বয় সাধন কৰিছে।

বাণীকান্ত কাকতি, লীলা গগৈ, নবীন চন্দ্ৰ শর্মা, নাহেন্দ্ৰ পাদুন প্ৰভৃতি ভাষা-সাহিত্য-সংস্কৃতিৰ পণ্ডিতসকলে অসমীয়া জাতীয় জীৱনত জনগোষ্ঠীসমূহৰ অৱদান সম্পর্কত বিশদভাৱে আলোচনা আগবঢ়াইছে।

অসমৰ সংস্কৃতিৰ ওপৰত তিব্বত-বর্মীয় ভাষিক গোষ্ঠীসমূহৰ প্ৰভাৱ বিভিন্ন স্তৰত পৰিলক্ষিত হয়। তাৰ ভিতৰত মৌখিক সাহিত্য, ভৌতিক সংস্কৃতি, সামাজিক লোকাচাৰ, লোক

পৰিৱেশ্য কলা, ভাষা-সাহিত্য আৰু অন্যান্য দিশত পৰিলক্ষিত হোৱা প্ৰভাৱবোৰৰ বিষয়ে তলত বহলাই আলোচনা কৰা হ'ল।

৭.৪.১ মৌখিক সাহিত্য

মৌখিক লোক-সাহিত্যৰ ক্ষেত্ৰত অসমৰ লোক-সংস্কৃতি অতি চহকী।এই ৰাজ্যৰ চৌদিশে লুকাই থকা অসংখ্য লোককবিতা, লোককাহিনী, লোকোক্তি, লোক-ভাষা আদিয়েও মৌখিক সাহিত্যৰ ঐশ্বৰ্যশালীতাৰ বিষয়ে সোঁৱৰাই দিয়ে। তিব্বত-বর্মীয় ভাষিক গোষ্ঠীৰ লোকসকলে মৌখিক সাহিত্যৰ বিকাশত বিভিন্ন অৱদান আগবঢ়াইছে।

অসমীয়া লোকগীতৰ অন্যতম শ্ৰেণী বিহু গীত আৰু হুঁচৰি গীত নিশ্চিতভাৱে অনা-আৰ্য্যসকলৰ অৱদান। সোণোৱালসকলৰ হাইদাং গীত অসমীয়া পুৰাণগত মালিতাৰ অপূৰ্ব নিদৰ্শন। পাতি ৰাভাসকলৰ মাৰে গানৰ লগত জড়িত বিষহৰী গীত, বহুৰাঙী গীত আদিৰেও অসমীয়া মৌখিক সাহিত্য বৈশিষ্ট্যপূৰ্ণ হৈ উঠিছে।

জন্তু বিষয়ক অসমীয়া সাধুকথাৰ সৃষ্টিত বড়ো-কছাৰীসকলৰ সাংস্কৃতিক অৱদান লক্ষ্যণীয়। টেটোন জাতীয় সাধুকথাৰ পৰম্পৰা অসমীয়া লোক-সাহিত্যলৈ আহিছে তিব্বত-বর্মীয় লোকসকলৰ পৰা।

অসমীয়া তন্ত্ৰ-মন্ত্ৰ, বিহু গীত, আইনাম, ফকৰা-যোজনা, প্ৰবাদ-প্ৰবচন আদি তিব্বত-বর্মীয় ভাষিক গোষ্ঠীৰ লোকসকলৰ বিষয়বস্তুৰ ঠাঁচ আৰু প্ৰকাশভঙ্গীৰ ৰেঙণি দেখিবলৈ পোৱা যায়। পিছে এই ৰেঙণি কিমান পৰিধিলৈ বিয়পিছে সেই বিষয়ে সঠিককৈ নির্ণয় কৰা সহজ নহয়।

৭.৪.২ ভৌতিক সংস্কৃতি

অসমৰ ভৌতিক সংস্কৃতিত তিব্বত-বর্মীয় ভাষিক গোষ্ঠী (মঙ্গোলীয়)সকলৰ বিবিধ উপাদানেৰে ভৰপূৰ হৈ আছে। লোক-ৰন্ধন প্ৰণালী, লোক-স্থাপত্যবিদ্যা, লোক-আভৰণ, লোক-শিল্প, লোক-কলা আদিকে ধৰি নিত্য প্ৰয়োজনীয় সকলো আচবাব নির্মাণ কৰা প্ৰণালী আদি ভৌতিক সংস্কৃতিৰ ভিতৰুৱা। অসমীয়া সংস্কৃতিৰ এই দিশবোৰলৈ লক্ষ্য কৰিলে দেখা যায় যে তিব্বত-বর্মীয়সকলৰ এইবোৰ দিশত যথেষ্ট অৱদান আছে।

বাঁহ মঙ্গোলীয় সংস্কৃতিৰ অৱদান। (তিব্বত-বর্মীয় ভাষিক গোষ্ঠীসমূহৰ চমু পৰিচয় বিষয়ক আলোচনাত উল্লেখ কৰা হৈছে যে— নৃতাত্ত্বিক জাতিগোষ্ঠীৰ বিচাৰৰ ফালৰ পৰা তিব্বত-বর্মীয় ভাষিক গোষ্ঠীৰ লোকসকলক মঙ্গোলীয় গোষ্ঠীৰ ভিতৰত ধৰা হৈছে।) অসমীয়া মানুহবোৰৰ জীৱনৰ এনে এটা দিশ নাই য'ত বাঁহৰ প্ৰয়োজন নাই। ঘৰ-দুৱাৰ নির্মাণ, খাট-চাং-চিলিং আদি সজা, বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ ঢাৰি, বহা আসন, বস্তু থোৱা চুঙা, পানী খোৱা চুঙা, মূৰ ফণিওৱা ফণি বা কাকৈ, কাণত পিন্ধা আৰু চুলিত মৰা অলঙ্কাৰ, শৰাই, ঠগি, মাছ ধৰা বিভিন্ন সঁজুলি, বাদ্যযন্ত্ৰ (বাঁহী, পেঁপা, টকা আদি),

অস্ত্ৰ-শস্ত্ৰ, হেতা, হেঙাৰ, বেৰা, ডলা-চালনী, বিচনী-খৰাহী, খুকুৰি-পাচি, খালৈ-খোকা, খৰি আদি নানান কামত অসমীয়া লোকে বাঁহ ব্যৱহাৰ কৰে। আনকি জীৱনৰ শেষ কৃত্য শৱ দাহনতো বাঁহ খৰিৰ অতিকে প্ৰয়োজন। সেয়েহে 'দেহ-বিচাৰৰ গীত'ত কোৱা হৈছে—

"বাৰীৰে পিছৰে জাতি বাঁহে জুপি
সেয়ে মোৰ সোদৰৰ ভাই।"

লোক-ৰন্ধন প্ৰণালীতো বাঁহৰ ব্যৱহাৰ অন্যতম। বাঁহ গাজৰ খৰিচা আৰু গাজৰ পৰা প্ৰস্তুত কৰা খাৰৰ আঞ্জাৰ জুতি খাওঁতাজনে কোনোদিনে পাহৰিব নোৱাৰে। মাঘ বিহুত কোমল বাঁহৰ চুঙাত তিওৱা বৰা চাউল ভৰাই পোৰা চুঙা-চাউলৰ সোৱাদ সকলোৱে জানে। অসমীয়া সমাজত বাঁহৰ ব্যৱহাৰ আৰু প্ৰয়োজনীয়তাৰ কথা কৈ শেষ কৰিব নোৱাৰি। খাদ্য সামগ্ৰীৰ ভিতৰত লফা, ঢেকীয়া শাক, ফটিকা, লাউপানী আদিৰ প্ৰচলন তিব্বত-বর্মীয় ভাষিক গোষ্ঠীৰ লোকৰ পৰাই আহিছে। তেওঁলোকে জালেৰে গাহৰি, বাঘ, হৰিণ আদি চিকাৰ কৰিছিল।

পুৰুষ-স্ত্ৰী সমানে পথাৰত আৰু ঘৰত কাম-বন কৰা, এড়ি আৰু পাটৰ সূঁতা কটা, তাঁতশালত কাপোৰ বোৱা আদিও তেওঁলোকৰ বৃত্তি আছিল। বিভিন্ন উৎসৱ-অনুষ্ঠানত ব্যৱহাৰ কৰা বাদ্যযন্ত্ৰ, যেনে— ভোৰতাল, গগনা, ডবা, চিফুং, বাঁহী আদিও তিব্বত-বর্মীয়সকলৰ অৱদান। (লক্ষ্যণীয় যে এড়ি-মুগাৰ পলু পোহা, পলুৰ লেটা আৰু কপাহৰ সূঁতা কাটি কাপোৰ বোৱা প্ৰথা বড়ো-কছাৰীসকলৰ পৰা গ্ৰহণ কৰা।)

ব্ৰহ্মপুত্ৰ উপত্যকাত এওঁলোকেই প্ৰথমে গ্ৰাম্য সভ্যতা গঢ়ি তুলিছিল বুলি গৱেষকসকলে মন্তব্য কৰিছে।

শঙ্কৰদেৱৰ সূত্ৰধাৰী পাগুৰিৰ বড়ো, খাচী, তিৱা আদিয়ে পৰিধান কৰা পাগুৰিৰ লগত বিশেষ সাদৃশ্য পৰিলক্ষিত হয়। অসমীয়া মানুহে নিত্য ব্যৱহাৰ কৰা পোছাক-পৰিচ্ছদ, আ-অলঙ্কাৰৰ ক্ষেত্ৰতো মঙ্গোলীয় গোষ্ঠীৰ অৱদান লক্ষ্যণীয়। সর্বভাৰতীয় নাৰীৰ পোছাক হ'ল 'শাৰী' এখন কাপোৰ। কিন্তু অসমৰ নাৰীয়ে সাজপাৰত দুখন বা ততোধিক কাপোৰ পৰিধান কৰা দেখা যায়। মেখেলা, চাদৰ, ৰিহা আদিও মঙ্গোলীয় বা আন জনজাতীয় প্ৰভাৱৰ ফলত হোৱা। তদুপৰি কাপোৰৰ হালধীয়া, ৰঙা, কলা, আদি ৰঙৰ ব্যৱহাৰ কৰি কৌণিক, ত্ৰিভূজাকাৰ, চতুর্ভূজাকাৰ, সৰলৰৈখিক আদি বিভিন্ন ধৰণৰ চৰাই, পশু, ফুল আদিৰ চানেকি তোলা আৰ্হিও জনজাতিসকলৰ পৰা অহা।

অসমৰ ভৌতিক স্থাপত্য কলাতো জনজাতীয়/তিব্বত-বর্মীয় প্ৰভাৱ পৰিলক্ষিত হয়। ঘৰ-দুৱাৰৰ নির্মাণ পদ্ধতি, তঙিৰ পৰম্পৰা আদিত মঙ্গোলীয়সকলৰ অৱদান অনুমেয়। কার্বিসকলে ভৈয়ামত বাঁহ, খেৰ আৰু কাঠেৰে ঘৰ সজাৰ নিদর্শন দেখুৱাইছিল। অসমীয়া চিত্ৰকলাৰ পৰম্পৰাতো মঙ্গোলীয় উপাদানৰ স্থিতি লক্ষ্য কৰিব পাৰি।

অসমীয়া সমাজৰ ৰন্ধনশালত সততে প্ৰাপ্ত মাছ-মঙহ খোৱা প্ৰথা, শুকান মাছৰ ব্যৱহাৰ আদিৰ মূলতে তিব্বত-বর্মীয়সকলৰ প্ৰভাৱ সুস্পষ্ট।

বর্তমান অসমৰ সংস্কৃতিৰ প্রতীক হিচাপে গ্রহণ কৰা 'জাপি' মূলতঃ তিব্বত-বর্মীয়সকলৰ পৰা অহা।

৭.৪.৩ সামাজিক লোকাচাৰ

অসমৰ ধর্মীয় আৰু সামাজিক ৰীতি-নীতি, ধর্ম, উৎসৱ-পার্বণ, লোকবিশ্বাস আদিৰ ক্ষেত্রতো তিব্বত-বর্মীয় প্রভাৱ বিদ্যমান। আর্য্য হিন্দু ধর্মত শৈৱ, শাক্ত আৰু বৈষ্ণৱ ইত্যাদি বিভিন্ন ভাগ আছে যদিও এইবোৰত প্রাচীন কালৰে পৰা জনজাতীয় সমাজত প্রচলিত নানান লোকবিশ্বাস আৰু আচাৰ সোমাই পৰিছে। অসমত ব্রাহ্মণ, কলিতা, কায়স্থ আদি উচ্চবর্ণৰ হিন্দুসকলে আমিষভোজী হৈ পৰাৰ ক্ষেত্রতো তিব্বত-বর্মীয়সকলৰ প্রভাৱৰ ফল বুলি ক'ব পাৰি। কামাখ্যা প্রথমে অষ্ট্রিকসকলৰ মৰিশালি আছিল। তাৰ পিছত মৰিশালিৰ দেৱী, তাৰ পিছত বড়োসকলৰ উপাস্য দেৱী আৰু পিছত হিন্দুসকলৰ পীঠস্থানত পৰিণত হ'ল। অসমৰ অন্যান্য মন্দিৰ বা দেৱালয় কিছুমানত হিন্দু বা আর্য্য বহির্ভূত কিছুমান আচাৰ-বিচাৰ, ৰীতি-নীতি, যেনে— বলি-বিধান, তন্ত্র-মন্ত্র ইত্যাদি তিব্বত-বর্মীয় সংস্কৃতিৰ ধর্মীয় উপাদানৰ ফল।

কোনো কোনো পণ্ডিতৰ মতে— কেঁচাইখাইতিৰ পূজা আৰু নৰবলি প্রথাও মূলতঃ এই তিব্বত-বর্মীয় গোষ্ঠীৰ লোকেই প্রৱর্তন কৰিছে। দেৱী-পূজাৰ সময়ত যিবোৰ অনুষ্ঠান দেখা যায়, তাত তিব্বত-বর্মীয় সংস্কৃতিৰ যথেষ্ট সমল দেখা পোৱা যায়।

অসমৰ উৎসৱ-পার্বণসমূহতো তিব্বত-বর্মীয় সংস্কৃতিৰ প্রভাৱ স্পষ্ট। অসমৰ জাতীয় উৎসৱ বিহু বিভিন্ন জনজাতিৰ সংস্কৃতিৰ সংমিশ্রণৰ ফল বুলিব পাৰি। বিহুত গৰু গা ধোওৱা কার্য মূলতে বৈদিক সংস্কৃতিৰ প্রভাৱ যেন লাগিলেও প্রকৃততে সেয়া কৃষিজীৱী লোকৰ আচাৰহে। বিহুৱান, ভোজন আদিও তিব্বত-বর্মীয় সংস্কৃতিৰ দান। তদুপৰি বিহুত ব্যৱহাৰ কৰা বিভিন্ন বাদ্যযন্ত্র, যেনে— টকা, পেঁপা, গগনা, বাঁহী, ঢোল ইত্যাদি তিব্বত-বর্মীয়সকলৰ অৱদান।

অসমৰ অন্যান্য ঋতুকালীন উৎসৱ, যেনে— ভঠেলি, পাওৰাতোলা, দেউল, মহোহো, বাম্বোল পিতা, হুদুম পূজা ইত্যাদিতো মঙ্গোলীয় সংস্কৃতিৰ সমল নিহিত হৈ আছে। মাঘ বিহুত চুঙাপিঠা খোৱা পৰম্পৰা আহিছে তিব্বত-বর্মীয় সংস্কৃতিৰ পৰা। অসমীয়া বিহুৰ বিভিন্ন ৰীতি-নীতি, বিশ্বাস আৰু আচাৰ-অনুষ্ঠানত মঙ্গোলীয় উৎসৱ অনুষ্ঠানত তিব্বত-বর্মীয় সংস্কৃতিৰ উপাদান নিহিত থকা স্বাভাৱিক।

এইবোৰৰ উপৰি বিভিন্ন ধৰণৰ বিবাহ-পদ্ধতিৰ লগত জড়িত আচাৰ, বর্ণহীন, শ্রেণীহীন সমাজ পদ্ধতি ইত্যাদিবোৰতো বিভিন্ন জনজাতীয় প্রভাৱ বিদ্যমান। অসমীয়া বিবাহৰ বিভিন্ন নীতি-নিয়মো মঙ্গোলীয় সমলৰ পৰা লোৱা বুলি ক'ব পাৰি। সামূহিক জীৱন-পদ্ধতিৰ বিভিন্ন ৰীতি-নীতি অসমীয়া সংস্কৃতিলৈ তিব্বত-বর্মীয়সকলৰ পৰা অহা। যৌথ পৰিয়াল ব্যৱস্থা, বিপদ-আপদ, ৰং-আনন্দ, বিয়া, মৃতকৰ শ্রাদ্ধ, পথাৰত একেলগে

হাল বোৱা, একেলগে ধান ৰোৱা, লগ ভাত খোৱা ইত্যাদি নিয়ম মঙ্গোলীয়সকলৰ বিবাহ-বিচ্ছেদ, বিধৱা-বিবাহ (ধেমনা অনা), ঢোকা থকা, কন্যাক গা-ধন দিয়া, ছোৱালী পলুৱাই নিয়া, ঘৰচীয়া খাটি ছোৱালী বিয়া কৰোৱা আদি প্ৰথাবোৰো মূলতঃ এই গোষ্ঠীৰ লোকসকলৰেই প্ৰথা বা নিয়ম। বৰ্তমান বিয়াত হেঙাৰ দিয়া প্ৰথাও তিব্বত-বৰ্মীয়ৰ পৰা অহা বুলি অনুমেয়।

কিছুমান লোকবিশ্বাস, যেনে— শনিবাৰে মঙ্গলবাৰে বাঁহ কাটিব নাপায়—এই নিয়ম তিব্বত-বৰ্মীয়সকলৰ পৰাই অসমীয়া সমাজত প্ৰচলিত হৈছে। অসমৰ লোকজীৱনত প্ৰচলিত ঔষধ-পাতি, বেজ-বেজালি আদিতো তিব্বত-বৰ্মীয় লোকবিশ্বাস আৰু বেজ-বেজালিৰ সমল নিহিত হৈ আছে। দেওঁ-ভূত, মাৰি-মৰক, অপায়-অমঙ্গলৰ পৰা হাত সৰাৰ ব্যৱস্থা দিয়াৰ উদ্দেশ্যে মঙ্গলতীৰ মঙ্গল চোৱাৰ (ঠিকনা চোৱা) যি ব্যৱস্থা প্ৰচলিত সিও এই গোষ্ঠীৰ লোকৰেই অৱদান।

৭.৪.৪ লোক-পৰিৱেশ্য কলা

পৰম্পৰাগতভাৱে চলি অহা সঙ্গীত, নৃত্য, নাট আদি কলাৰ সমষ্টিয়েই হ'ল লোক-পৰিৱেশ্য কলা। লোক-পৰিৱেশ্য কলাতো তিব্বত-বৰ্মীয় লোকসকলৰ অৱদান দেখিবলৈ পোৱা যায়।

ভাষাবিদ, সাহিত্য সমালোচক সুনীতি কুমাৰ চট্টোপাধ্যায়ে এঠাইত উল্লেখ কৰিছে যে— চীনে পৰিব্ৰাজক হিউৱেন চাঙক আপ্যায়িত কৰিবৰ কাৰণে কুমাৰ ভাস্কৰ বৰ্মাৰ ৰাজসভাত 'মহাচীনৰ কোঁৱৰৰ ৰণজয়' নামৰ এটি চীনা গীত পৰিৱেশন কৰোৱা হৈছিল। তেওঁ উল্লেখ কৰিছে যে এই চীনা গীতৰ সুৰতো অসমত অধিক জনপ্ৰিয় হৈছিল। তিব্বত-বৰ্মীয় লোকসকলে অসমত প্ৰৱেশ কৰাৰ লগে লগে তেওঁলোকৰ গীত-মাতো অসমত প্ৰৱেশ কৰিছিল আৰু এনে গীত-মাতৰ সুৰে অসমৰ থলুৱা গীতৰ সুৰতো প্ৰভাৱ বিস্তাৰ কৰিছিল। অসমীয়া লোকগীতৰ বিভিন্ন সুৰৰ লগতে চৰ্যাপদ, ওজাপালি, বৰগীত আদিতো তিব্বত-বৰ্মীয় লোকগীতৰ প্ৰভাৱ চেগাচোৰোকাকৈ পৰা দেখা যায়। অসমীয়া সমাজত প্ৰচলিত গায়ন পদ্ধতিত তিব্বত-বৰ্মীয় লোকসকলৰ গায়ন পদ্ধতিৰ প্ৰভাৱ স্পষ্ট হোৱাৰ লগতে বিহুগীতৰ নৃত্যৰ শৈলীতো পৰা প্ৰভাৱ সহজে অনুমান কৰিব পাৰি। বড়ো-কছাৰীৰ বৈছাগু গীতৰ লগত অসমীয়া বিহুনামৰ মিল লক্ষ্যণীয়।

পাতি ৰাভাসকলৰ 'ভৰীগান' অসমীয়া লোক-পৰিৱেশ্য কলাত এক অনবদ্য অৱদান। অসমীয়া সংস্কৃতিৰ প্ৰচলিত মাদল ঢোল, ঢেপা ঢোল, বৰঢোল আদিৰ লগত জড়িত নৃত্য-গীত আদিত তিব্বত-বৰ্মীয় প্ৰভাৱ স্পষ্ট।

মনসা পূজাৰ লগত প্ৰচলন থকা দেওধা বা দেওধানী নাচো পুৰণি কালৰে পৰা অসমত প্ৰচলিত। বিৰিঞ্চি কুমাৰ বৰুৱা আৰু সত্যেন্দ্ৰনাথ শৰ্মাই দেওধানী নৃত্য কছাৰী লোকসকলৰ মাজত উদ্ভৱ হোৱা বুলি কৈ গৈছে।

৭.৪.৫ ভাষা সাহিত্য আৰু অন্যান্য দিশত অৱদান

অসমীয়া ভাষা মূলতে ভাৰতীয় আর্য্য ভাষাৰ পৰা উদ্ভৱ হোৱা যদিও বহুযুগ ধৰি জনজাতীয় ভাষা-ভাষীৰ সহ-অৱস্থানৰ ফলত অসমীয়া ভাষাৰ ওপৰত জনজাতীয় প্ৰভাৱ পৰিবলৈ ধৰে। ভাষাবিদ বাণীকান্ত কাকতিয়ে তেওঁৰ "Assamese its Formation and Development" নামৰ গৱেষণা গ্ৰন্থখনত জনজাতীয়সকলৰ প্ৰভাৱৰ কথা উদাহৰণেৰে সৈতে দেখুৱাইছে। আন জনজাতিসকলৰ তুলনাত তিব্বত-বার্মীয় ভাষিক গোষ্ঠীৰ প্ৰভাৱ অসমীয়া ভাষাত সর্বাধিক। ভাষাৰ ধ্বনিগত, ৰূপগত, শব্দভাণ্ডাৰ এই তিনিওটা দিশতেই তিব্বত-বর্মীয় অৱদান লক্ষণীয়। উদাহৰণ স্বৰূপে, অসমীয়া ভাষাত দন্তমূলীয় ধ্বনিহে পোৱাটো আৰু হ্ৰস্ব আৰু দীর্ঘ স্বৰ বহু পার্থক্যহীনতা আদি কথা তিব্বত-বর্মীয় ভাষিক গোষ্ঠীৰ প্ৰভাৱৰ ফল।

সেইদৰে উষ্ম ধ্বনি— তালব্য 'শ', মুর্দ্ধণ্য 'ষ', দন্ত্য 'স' আৰু তালব্য চ, ছ, জ, ঝ, ঞ —এই আটাইবোৰ দন্ত্যমূলীয় ধ্বনি হিচাপে উচ্চাৰণ কৰা হয়। শব্দৰ মাজত আৰু শেষত থকা শ, ষ, স —এইকেইটা 'খ'ৰ দৰে উচ্চাৰিত হয়। ৰূপতাত্ত্বিক দিশতো এনে পৰিৱর্তন পৰিলক্ষিত হয়।অসমীয়া ভাষাৰ পঞ্চমী বিভক্তি; মতা-মাইকী শব্দ যোগ দি লিঙ্গ সূচোৱা; নির্দিষ্টতাবাচক প্ৰত্যয়— জন-জনী, খন, টো, ডাল আদি সংযোগ কৰা ইত্যাদি তিব্বত-বর্মীয় ভাষাৰ প্ৰভাৱত গঢ় লোৱা বুলি অনুমান কৰা হয়। বলম, পেখম, ৰাংচা, ধেপচা, দহেচীয়া, খৰচীয়া আদি শব্দত যোগ হোৱা -ম, -চা, -চীয়া আদি অনুসর্গ বড়ো ভাষাৰ পৰা আহিছে বুলি অনুমান কৰা হৈছে। সম্বোধনবাচক শব্দত থকা অনুসর্গ এৰা, এৱ্, এক্ (ককায়েৰা, ককায়েক, ককায়েৰ ইত্যাদি) দেউৰী, চুতীয়া ভাষাৰ পৰা আহিছে।

শব্দ ভাণ্ডাৰ সম্পর্কতো বাণীকান্ত কাকতিয়ে খাচী, বড়ো, আহোম আদিৰ ভাষাৰ সমকক্ষ বহু অসমীয়া শব্দৰ উদাহৰণ দিছে। বড়ো আৰু আহোম ভাষাৰ স্থানবাচক শব্দ আৰু নদীবাচক শব্দ আৰু খাচী ভাষাৰ শব্দই অসমীয়া ভাষাক চহকী কৰিছে।

অসমীয়া ভাষাই তিব্বত-বর্মীয় ভাষাৰ প্ৰভাৱত আন ভগ্নী ভাষা, যেনে— উড়িয়া, বাংলা, হিন্দী আদিৰ পৰা পৃথক হোৱা পৰিলক্ষিত হয়।

অসমীয়া সাহিত্য জগতৰ ক্ষেত্ৰতো প্ৰাচীন কালৰ পৰা জনজাতিসকলৰ অৱদানৰ কথা বুৰঞ্জীত উল্লেখ আছে। লোকভাষাৰ সংৰক্ষিত সাহিত্যৰ অমূল্য সম্পদৰাজি আৰু শব্দ সম্ভাৰেৰে চিৰসমৃদ্ধ সমলৰাজি পৰিবর্দ্ধিত হৈ মান্য ভাষাৰ ৰূপদানত তিব্বত-বর্মীয় অৱদান যোগায়। এই সম্পর্কে পর্যালোচনা কৰি সাহিত্য সমালোচক সত্যেন্দ্রনাথ শর্মাই তেওঁৰ *অসমীয়া সাহিত্যৰ সমীক্ষাত্মক ইতিবৃত্ত* গ্ৰন্থত এযাৰ তাৎপর্য্যপূর্ণ মন্তব্য দিছে— "ভাষাই যেতিয়া ভাব, অনুভূতি আৰু অৱস্থা প্ৰকাশ কৰিব পৰা শক্তি অর্জন কৰে আৰু উচ্চাৰণ কৰা বিভিন্ন ধ্বনি বুজাবলৈ সাঙ্কেতিক চিহ্ন বা হৰফ সৃষ্টি কৰি লিখাৰ পদ্ধতি প্ৰৱর্তন কৰে, তেতিয়াৰ পৰাহে সাহিত্যৰ প্ৰকৃত বুৰঞ্জী আৰম্ভ হয় বুলি ক'ব পাৰি।"

লিখিত সাহিত্য সৃষ্টিৰ ক্ষেত্রতো তিব্বত-বর্মীয় সংস্কৃতিৰ অৱদান স্বীকাৰ কৰিব লাগিব। অসমীয়া সাহিত্য কাননৰ ঘাই মালী হ'ল— অনার্য্য ৰজা-মহাৰজাসকল। প্রাক্-শঙ্কৰী যুগৰ পৰা শঙ্কৰোত্তৰ যুগলৈ যিমানবোৰ গ্রন্থৰ অনুবাদ হৈছিল, সেই গ্রন্থকাৰসকলক পৃষ্ঠপোষক কৰা প্রায়ভাগ নৃপতি অনার্য্য বা তিব্বত-বর্মীয় ভাষিক গোষ্ঠীৰ আছিল। প্রথম অসমীয়া লিখিত সাহিত্য মাধৱ কন্দলিৰ *ৰামায়ণ* গ্রন্থ ৰচনাৰ অন্তৰালত আছিল ৰবাহী ৰজা মহামাণিক্যৰ পৃষ্ঠপোষকতা। কোচ ৰজা নৰনাৰায়ণ আৰু চিলাৰায়ৰ ৰাজসভাৰ আশ্রয়ত থাকি শঙ্কৰদেৱ, মাধৱদেৱে বিপুল সাহিত্য সম্ভাৰ ৰচনা কৰিছিল। মহাৰাজ নৰনাৰায়ণৰ অনুপ্রেৰণাতেই ৰাম সৰস্বতীয়ে *মহাভাৰতৰ* বেছিভাগ শ্লোকেই অসমীয়া পদলৈ অনুবাদ কৰে। কমতাপুৰৰ দুর্ল্লভ নাৰায়ণৰ পুতেক ইন্দ্রনাৰায়ণ, শ্রীমন্ত তাম্রধ্বজ আদিয়ে প্রাক্-শঙ্কৰী যুগৰ কবিসকলৰ পৃষ্ঠপোষক আছিল। তাম্রধ্বজ নাৰায়ণৰ পত্নী আৰু সুদর্শ নাৰায়ণৰ মাতৃ ৰাণী চন্দ্রপ্রভাই ভূৱনেশ্বৰ বাচস্পতিৰ হতুৱাই সংস্কৃত *নাৰদীয় কথামৃত*গ্রন্থখনি অসমীয়া ভাষালৈ অনুবাদ কৰাইছিল। মূল কথাত ক'বলৈ হ'লে তিব্বত-বার্মীয় ৰজা-মহাৰজাসকলৰ সাংস্কৃতিক অৱদানেৰে অসমীয়া সাহিত্য চিৰঞ্জীৱ হৈ আছে।

আধুনিক অসমীয়া লিখিত সাহিত্যতো তিব্বত-বর্মীয় লেখকৰ ৰৱঙণি কম নহয়। বহুতো তিব্বত-বর্মীয় লেখকে অসমীয়া ভাষাত সাহিত্য চর্চা কৰাৰ লগতে তেওঁলোকৰ নিজস্ব সংস্কৃতি বিষয়ক পুথি আৰু প্রবন্ধ-পাতিও লিখিছে। এই ধৰণৰ লেখাইও অসমীয়া সাহিত্যৰ ভঁৰাল চহকী কৰাত অৰিহণা যোগাইছে।

বড়োৰ স্বর্গীয় ৰূপনাথ ব্রহ্ম (অসমৰ প্রাক্তন মন্ত্রী), ভবেন নাজী, স্বর্গীয় সীতানাথ ব্রহ্মচৌধুৰী (অসম সাহিত্য সভাৰ প্রাক্তন সভাপতি)ৰ নাম উল্লেখযোগ্য। ৰাভাৰ মণি ৰাভা, ৰাজেন ৰাভা; কছাৰীৰ মেদিনী চৌধুৰী, যোগেশ দাস; কার্বিৰ ৰংবং তেৰাং, লংকাম টেৰন ইত্যাদি উল্লেখযোগ্য। লালুং বা তিৰা জনজাতিৰো কেবাজনো লেখকে অসমীয়া ভাষা-সাহিত্যলৈ প্রবন্ধ-পাতিৰে অৰিহণা যোগাই আহিছে। বলাইৰাম সেনাপতি, পদ্ম পাটৰ, ধর্মৰাম বৰদলৈ, মহীৰাম বৰদলৈৰ নাম এই ক্ষেত্রত উল্লেখনীয়। তিব্বত-বর্মীয় ভাষাগোষ্ঠীৰ জনজাতিসকলৰ ভিতৰত মিৰি বা মিচিংসকলো অন্যতম। অন্যান্য জনজাতিৰ লেখকসকলৰ দৰে মিচিং লেখকসকলৰ কেইবাজনেও মৌলিক সাহিত্য ৰচনা কৰি অসমীয়া ভাষা-সাহিত্য চহকী কৰিছে। তেওঁলোকৰ ভিতৰত স্বর্গীয় তৰুণ চন্দ্র পামেগাম, ভৃগুমণি কাগ্যুং, নাহেন্দ্র পাদুনে অসমীয়াত সৃষ্টিধর্মী সাহিত্য ৰচনা কৰি খ্যাতি লভিছে।

মুঠতে অসমীয়া সাহিত্যৰ বেদীত বহুতো তিব্বত-বর্মীয় লেখকে তেওঁলোকৰ ভাষা-সাহিত্য-সংস্কৃতিৰ লেখনিৰ জৰিয়তে ষোড়শোপচাৰ আগবঢ়াইছে। তেওঁলোকৰ ৰচনাৰাজিৰ মাজেদি তিব্বত-বর্মীয় সমাজ-সংস্কৃতিত বাদেও বৃহত্তৰ অসমৰ চিত্র প্রতিফলিত হৈছে।

অগ্রগতি নিৰীক্ষণ

প্রশ্ন নং ১ ঃ তিব্বত-বর্মীয় ভাষিক গোষ্ঠীৰ চমু আভাস দাঙি ধৰক। (২৫০টা শব্দৰ ভিতৰত লিখক)

প্রশ্ন নং ২ ঃ তিব্বত-বর্মীয় গোষ্ঠীটোৱে অসমীয়া সংস্কৃতিৰ কোনবোৰ দিশত অৱদান আগবঢ়াইছে বহলাই লিখক। (২৫০টা শব্দৰ ভিতৰত লিখক)

প্রশ্ন নং ৩ ঃ অসমৰ ভৌতিক সংস্কৃতিলৈ তিব্বত-বর্মীয় ভাষিক গোষ্ঠীৰ অৱদান শীর্ষক এক চমু আলোচনা আগবঢ়াওক। (২৫০টা শব্দৰ ভিতৰত লিখক)

৭.৫ অধ্যায়টিৰ পৰা আমি কি শিকিলোঁ

- এই অধ্যায়টিৰ অধ্যয়নে আমাক তিব্বত-বর্মীয় ভাষিক গোষ্ঠীসমূহৰ সাধাৰণ পৰিচয় লাভ কৰাত সহায় কৰিলে। এই ভাষাগোষ্ঠী চীন-তিব্বতীয় ভাষা পৰিয়ালৰে শাখা। তিব্বত-বর্মীয় ভাষিক গোষ্ঠীৰ লোকসকল আদিতে হোৱাংহো আৰু ইয়াং চিকিয়াং নদীৰ ওচৰৰ চীন দেশৰ উত্তৰ-পশ্চিম অঞ্চলৰ বাসিন্দা আছিল বুলি কোৱা হয়। এই গোষ্ঠীৰ অন্তর্গত কেইটামান বিশেষ ভাষা, যেনে— বড়ো, ৰাভা, কার্বি, মিচিং, ডিমাছা আদি।
- অসমীয়া সংস্কৃতিত তিব্বত-বর্মীয় ভাষিক গোষ্ঠীৰ অৱদান কিমান আৰু কেনে ধৰণৰ সেই বিষয়েও এই অধ্যায়টিৰ পৰা আমি জানিব পাৰিলোঁ। বর্তমান তিব্বত-বর্মীয় ভাষিক গোষ্ঠীৰ অন্তর্গত বড়ো, ৰাভা, কার্বি, তিৱা, মিচিং আদি ভাষিক লোকসকলৰ বাসস্থান সম্পর্কেও জনাত সহায় কৰিলো।
- বৃহৎ অসমীয়া সংস্কৃতিক সুপ্রতিষ্ঠিত কৰি লোক-সংস্কৃতিৰ বিভিন্ন বিভাগ, যেনে— মৌখিক সাহিত্য, ভৌতিক সংস্কৃতি, সামাজিক লোকাচাৰ, লোক-পৰিৱেশ্য কলা আৰু ভাষা-সাহিত্য আৰু অন্যান্য দিশত নতুন মাত্রা দান কৰাৰ কথা এই অধ্যায়টিৰ পৰা জানিব পৰা গ'ল।
- অসমীয়া সমাজত পূজিত বিভিন্ন দেৱ-দেৱী; এই দেৱ-দেৱীৰ পূজা-অর্চনা ইত্যাদি দিশতো আগবঢ়োৱা তিব্বত-বর্মীয় ভাষিক গোষ্ঠীৰ অৱদানৰ কথা এই অধ্যায়টিতে আলোচনা কৰা হ'ল। কামাখ্যা দেৱী পোনতে অষ্ট্রিকসকলৰ মৰিশালি, পিছলৈ বড়োসকলৰ উপাস্য দেৱী, তাৰ পিছত হিন্দুসকলৰ পীঠস্থানত পৰিণত হ'ল। অসমৰ অন্যান্য মন্দিৰবোৰত কিছুমান আচাৰ-বিচাৰ, ৰীতি, যেনে— বলি-বিধান, তন্ত্র-মন্ত্র ইত্যাদি তিব্বত-বর্মীয় সংস্কৃতিৰ ধর্মীয় উপাদানৰ ফল।
- অসমীয়া ভাষা-সাহিত্যৰ পথাৰখনতো তিব্বত-বর্মীয় ভাষিক গোষ্ঠীৰ অৱদানৰ কথা এই অধ্যায়টিৰ জৰিয়তে জানিব পৰা গ'ল। অসমীয়া ভাষাক ভগ্নীস্থানীয় ভাষাৰ পৰা

পৃথক কৰা ভাষিক গোষ্ঠীটোৱেই হ'ল তিব্বত-বর্মীয় ভাষিক গোষ্ঠী। অসমীয়া ভাষাত দন্ত্য-মূর্দ্ধণ্যৰ পার্থক্য ভেদ কৰি দন্ত্যমূলীয় ধ্বনিৰ ব্যৱহাৰ এই গোষ্ঠীৰ অৱদান। নদী, পর্বত, স্থান আদিৰ নাম বড়োসকলৰ পৰা অহা। সাহিত্যৰ ক্ষেত্রত জনগোষ্ঠীয় ৰজা-মহাৰজাসকলে আৰম্ভণি কালৰ অসমীয়া লেখকসকলক পৃষ্ঠপোষকতা কৰে। যেনে— প্রথম লিখিত সাহিত্যৰ নিদর্শন *ৰামায়ণৰ* অনুবাদক মাধৱ কন্দলিয়ে বৰাহি ৰজা-মহামাণিক্যৰ পৃষ্ঠপোষকতা লাভ কৰিছিল।

- তিব্বত-বর্মীয় ভাষিক গোষ্ঠীৰ লোকসকলে অসমখনক বিভিন্ন সাংস্কৃতিক অৱদানেৰে পৰিপূর্ণ কৰি এক বৃহৎ সংস্কৃতিৰ ৰূপ গ্রহণ কৰাত সহায় কৰিলে। এই অৱদান অসমীয়া সমাজত কোনোদিনে পেলাই দিব নোৱৰাকৈ হাড়ে-হিমজুৰে সিঁপাই গৈছে।

৭.৬ অধিক জানিবলৈ

অসমীয়া গ্রন্থ ঃ

১) দলৈ, হৰিনাথ শর্মা (২০০৩); *বাৰেৱৰণীয়া অসম*; নলবাৰী ঃ সৰস্বতী কম্পিউটাৰ প্রেছ।

২) পাদুন, নাহেন্দ্র (১৯৮৮); *অসমীয়া সংস্কৃতিলৈ জনজাতীয় বৰঙণি*; গুৱাহাটী ঃ শৰাইঘাট প্রিণ্টার্ছ।

৩) বৰদলৈ, নির্মলপ্রভা (২০০৪); *অসমৰ লোক-সংস্কৃতি*; গুৱাহাটী ঃ বীণা লাইব্রেৰী।

৪) ভট্টাচার্য্য, বীৰেন্দ্র কুমাৰ (২০০৫); *ডেৰশ বছৰৰ অসমীয়া সংস্কৃতিত এভুমুকি*; গুৱাহাটী ঃ অসম প্রকাশন পৰিষদ।

৫) ভট্টাচার্য্য, প্রমোদ চন্দ্র (২০০৮); *অসমৰ জনজাতি*; ধেমাজি ঃ কিৰণ প্রকাশন।

৬) শর্মা, সত্যেন্দ্রনাথ (২০০৪); *অসমীয়া সাহিত্যৰ সমীক্ষাত্মক ইতিবৃত্ত*; গুৱাহাটী ঃ অৰুণোদয় প্রেছ।

৭) শর্মা, নবীন চন্দ্র (২০০৫); *অসমীয়া লোক-সংস্কৃতিৰ আভাস*; গুৱাহাটী ঃ বাণী প্রকাশ।

৮) শর্মা, নবীন চন্দ্র (২০১৩); *লোক-সংস্কৃতি*; গুৱাহাটী ঃ চন্দ্র প্রকাশ।

৯) শর্মা, নবীন চন্দ্র (মুখ্য সম্পাদক), চহৰীয়া কনক চন্দ্র, চক্রৱর্তী মুকুল (সম্পাদক) (২০০০); *অসমৰ সংস্কৃতি সমীক্ষা*; গুৱাহাটী ঃ চন্দ্র প্রকাশ।

১০) ৰাভা হাকাচাম, উপেন (২০০৩); *ৰাভা ভাষা আৰু সাহিত্য*; গুৱাহাটী ঃ বীণা লাইব্রেৰী।

১১) ৰাভা হাকাচাম, উপেন (২০০৯); *অসমীয়া আৰু অসমৰ ভাষা-উপভাষা*; গুৱাহাটী ঃ জ্যোতি প্রকাশন।

৭.৭ অগ্রগতিৰ খতিয়ান (কেৱল ৰূপৰেখা)

১নং প্রশ্নৰ উত্তৰ ঃ তিব্বত-বর্মীয় ভাষিক গোষ্ঠীসমূহৰ চমু পৰিচয় নামৰ শাখাটোৰ পৰা উত্তৰটো যুগুটাই লিখিব।

২নং প্রশ্নৰ উত্তৰ ঃ অসমীয়া সংস্কৃতিলৈ তিব্বত-বর্মীয়সকলৰ অৱদান শীর্ষক শাখাটো উপশাখা পাঁচটাৰ পৰা উত্তৰটো গোটাই লিখিব।

৩নং প্রশ্নৰ উত্তৰ ঃ উক্ত অধ্যায়টোৰ ভৌতিক সংস্কৃতি নামৰ উপশাখাটোৰ পৰা উত্তৰটো যুগুতাই লিখিব।

৭.৮ আৰ্হি প্রশ্ন

প্রশ্ন ১ ঃ অসমীয়া সংস্কৃতিলৈ তিব্বত-বর্মীয় ভাষিক গোষ্ঠীৰ অৱদান সম্পর্কে এটি আলোচনা যুগুত কৰক।

প্রশ্ন ২ ঃ তিব্বত-বর্মীয় ভাষাগোষ্ঠীৰ প্রধান ভাষা কেইটামানৰ নাম উল্লেখ কৰি বর্তমান অসমৰ কোন অঞ্চলত তেওঁলোকৰ বাসস্থান লিখক।

প্রশ্ন ৩ ঃ তিব্বত-বর্মীয়সকলৰ আধুনিক মৌখিক সাহিত্য সম্পর্কে চমুকৈ লিখক।

প্রশ্ন ৪ ঃ অসমীয়া সংস্কৃতিৰ অৱদান শীর্ষক এটি আলচ যুগুত কৰক।

প্রশ্ন ৫ ঃ অসমৰ স্থাপত্য-ভাস্কর্য্যৰ দিশত তিব্বত-বর্মীয়সকলৰ অৱদান সম্পর্কে চমুকৈ বর্ণনা কৰক।

প্রশ্ন ৬ ঃ চমুটোকা লিখক—

ক) সামাজিক লোকাচাৰৰ দিশত তিব্বত-বর্মীয় অৱদান

খ) ভাষা-সাহিত্যৰ দিশত তিব্বত-বর্মীয়ৰ অৱদান

প্রশ্ন ৭ ঃ অসমৰ খাদ্য-সংস্কৃতিৰ কোনবোৰ দিশত তিব্বত-বর্মীয়ৰ প্রভাৱ পৰিছে লিখক।

প্রশ্ন ৮ ঃ নৃত্যত্ত্বিক জাতি-গোষ্ঠীৰ বিচাৰত অসমৰ তিব্বত-বর্মীয় ভাষিক গোষ্ঠীৰ লোকসকলক কি গোষ্ঠীত ধৰা হয়?

*** ***** ***